

біографії, життєві принципи та досягнення. Важливо не просто читати про них, а занотовувати ключові ідеї, робити висновки та застосовувати їх на практиці. Також потрібно оточувати себе успішними людьми, які досягли висот у своїй сфері, черпати натхнення та знання з їхнього досвіду. Цей процес потребує постійної наполегливої праці над собою [4].

Література:

1. Як стати лідером? як розвинути в собі лідерські якості? Запорізький обласний центр молодіжних ініціатив. URL: <https://zap.dcz.gov.ua/publikaciya/yak-staty-liderom-yak-rozvyunuty-v-sobi-liderski-yakosti> (дата звернення: 19.04.2023).

2. Сергеева Л.М., Кондратьєва В.П., Хромей М.Я. Лідерство : навч. посіб. / за наук. ред. Л. М. Сергеевої. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2015. 296 с. URL: (дата звернення: 19.04.2023).

3. Головка С. О., Давимука А. В. Лідер як важливий суб'єкт ефективного управління організаціями : збірка наукових праць / МОН України, Донбас. держ. пед. ун-т. Слов'янськ, 2023. Вип. 9. С. 64–75.

4. Як розвинути лідерський потенціал: поради від Інституту лідерства, управління та коучингу. Український інститут лідерства, управління та коучингу. URL: <https://ilyk.org.ua/articles/yak-rozvyunuty-liderskyu-potentsial-porady-vid-institutu-liderstva-upravlinnia-ta-kouchynhu> (дата звернення: 19.04.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-405-7-38>

ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ

Парфентьєва О. Г.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри економіки

Національний транспортний університет

м. Київ, Україна

Оцінювання рівня економічного розвитку компаній засноване на застосуванні різних методологічних підходів. Зважаючи на важливість для економічного розвитку, у тому числі в контексті формування сталих соціально-економічних систем, процесів фінансування економічної діяльності та інвестування в довгострокові активи, методологічні підходи в системі еко-соціального управління передусім мають базуватися на

співставленні джерел формування фінансових ресурсів з активами, аналізі майнових складових і структури капіталу, урахуванні фінансових результатів, забезпеченні фінансової резильєнтності.

Без фінансової резильєнтності неможливо підтримувати організаційну та технічну резильєнтність, що додатково підкреслює значимість цієї проблеми. В нових умовах компанії мають адаптувати існуючі фінансові структури до більш ворожого, непередбачуваного середовища, в якому доступ до фінансування та ліквідність є важливими. Також, як зазначають МакМанус С., Севіль Е., Брандон Д. та Варго Дж., розвиваючи нові спроможності та можливості, компанії мають інтегрувати фінансову резильєнтність в організаційні рішення до, під час і після криз і потрясінь [5].

Наявність фінансової резильєнтності є одним із основних факторів фінансового добробуту [6]. Найпоширенішою мотивацією для компаній зберігати фінансову резильєнтність є прагнення пом'якшити несприятливі наслідки непередбачуваності навколишнього середовища та існуючих фінансових обмежень [7]. Фінансові наслідки збоїв, криз, шоків, потрясінь, напруга від яких відчувається по всій економіці, виявляються в тому, що компанії знижують свою активність та зазнають значних і довгострокових збитків, маючи суттєві труднощі з відновленням фінансової стабільності. Хоча дослідники стверджують, що наявність фінансових ресурсів сприяє підвищенню фінансової резильєнтності [9], [2], практично розв'язати проблему виявляється складно. Економічна історія свідчить, що більший кількості компаній не вдається вийти зі спаду, потрапивши в нього.

Науковці надають різні визначення поняття фінансової резильєнтності. За визначанням Аквах М., Амоако-Гуампах К. та Джаярам Дж. фінансова резильєнтність означає здатність організації передбачати, готуватися, адаптуватися до повторюваних змін і швидких непередбачуваних перерв, реагувати на них, щоб вижити і процвітати шляхом розробки відповідної інституційної політики, спрямованої на зменшення дефіциту бюджету [1]. Хейворд М.Л., Форстер В.Р., Сарасваті С.Д. та Фредріксон Б.Л. визначають фінансову резильєнтність як здатність підприємців отримувати капітал на наступні компанії в результаті рішень і дій щодо основних компаній [3].

Лінненлюке М.К. закладає у зміст фінансової резильєнтності здатність пом'якшувати негативні наслідки непередбачених криз або шоків, а також передбачати та готувати необхідні плани для відповідного реагування на непередбачену кризу [4]. Саліньяк Ф., Маржолін А., Рів Р., Муір К. описують фінансову резильєнтність як спроможність справлятися з фінансовими шоками і швидко відновлюватися після них та припускають, що розвиток фінансової резильєнтності відбувається через чотири канали: доступ до економічних ресурсів (доходу та заощаджень), фінансових ресурсів (позики та кредити), фінансова грамотність (знання

про фінансові продукти та послуги) та соціальний капітал (соціальні зв'язки та підтримка) [8]. Сунь Л., Смолл Г., Хуан Ю.-Х., Гер Т.-Б. підкреслюють, що запозичання, як джерело фінансової резильєнтності, на відміну від заощаджень і ліквідних активів, мають довгострокові наслідки для фінансового добробуту [8].

Узагальнюючи цілу низку наукових робіт Суреш М. зазначає, що концепція фінансової резильєнтності обговорювалася в багатьох сферах, зокрема, у сфері місцевого самоврядування, банківській сфері, діяльності фондових бірж, стосовно працюючих осіб, домогосподарств, некомерційного сектору, ланцюгів постачання, фінтех-компанії і передусім стосується фінансової стабільності [9].

Враховуючи широку диференціацію змісту та багатовимірний контекст, що поєднує короткострокову та довгострокову перспективу, ретроспективну складову і прогностичність, проактивність та реактивність, під фінансовою резильєнтністю можна розуміти здатність компанії передбачати, планувати, реагувати на поступові зміни та раптові непередбачені потрясіння та адаптуватися до них шляхом проведення відповідної економічної політики для зменшення дефіциту бюджету, забезпечення необхідними фінансовими ресурсами та підтримки фінансової ліквідності.

В наслідок того, що фінансова резильєнтність в першу чергу забезпечується фінансовою стабільністю компанії, саме на цій проблемі слід зосереджувати увагу як з теоретичної, так і з практичної точок зору. В українськомовних академічних дослідженнях для характеристики фінансової стабільності здебільшого використовується категорія стійкості. Не маючи предметних заперечень щодо традиційної українськомовної категорії, але зважаючи на переважну більшість академічних джерел, представлених англійською мовою, відносно досліджуваного явища для більшої відповідності англійськомовному категоріальному апарату надалі буде використовуватись поняття фінансової стабільності.

Література:

1. Acquah M., Amoako-Gyampah K., Jayaram J. Resilience in family and nonfamily firms: an examination of the relationships between manufacturing strategy, competitive strategy and firm performance. *International Journal of Production Research*. 2011. 49(18). Pp. 5527–5544. <https://doi.org/10.1080/00207543.2011.563834>

2. Glewwe P., Levin M. Presenting simple descriptive statistics from household survey data. *Household Sample Surveys in Developing and Transition Countries*, 2005, United Nations. Pp. 335–354.

3. Hayward M. L., Forster W. R., Sarasvathy S. D., Fredrickson B. L. Beyond hubris: how highly confident entrepreneurs rebound to venture again.

Journal of Business Venturing. 2010, 25(6). Pp. 569–578. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2009.03.002>

4. Linnenluecke M.K. Resilience in business and management research: a review of influential publications and a research agenda. *International Journal of Management Reviews*. 2017. 19(1). Pp. 4–30. <http://dx.doi.org/10.1111/ijmr.12076>

5. McManus S., Seville E., Brunson D., Vargo J. Resilience management: a framework for assessing and improving the resilience of organisations Resilient Organisations. Research Report University of Canterbury, Civil and Natural Resources Engineering, 2007. 79 p.

6. Russell, R., Kutin, J., & Marriner, T. Financial capability research in Australia. Australian Securities and Investments Commission, RMIT University, Report, 2020. 108 p.

7. Sahebi I. G., Toufighi S. P., Karakaya G., Ghorbani S. An intuitive fuzzy approach for evaluating financial resiliency of supply chain. *Logistics*. 2021. Vol. 5(74). Pp. 460–481. <https://doi.org/10.3390/logistics5040074>

8. Salignac, F., Marjolin, A., Reeve, R., Muir, K. Conceptualizing and measuring financial resilience: A multidimensional framework. *Social Indicators Research: An International and Interdisciplinary Journal for Quality-of-Life Measurement*. Springer. 2019. Vol. 145(1). Pp. 17–38, August. <https://doi.org/10.1007/s11205-019-02100-4>

9. Sun L., Small, G., Huang, Y.-H., Ger, T.-B. Financial Shocks, Financial Stress and Financial Resilience of Australian Households during COVID-19. *Sustainability* 2022, 14, 3736. <https://doi.org/10.3390/su14073736>

10. Suresh M. Readiness of financial resilience in start-ups. *Journal of Safety Science and Resilience*. 2023. Vol. 4. Issue 3. Pp. 241–252. <https://doi.org/10.1016/j.jnlssr.2023.02.004>